

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Choroby wewnętrzne Propedeutyka chorób wewnętrznych		
0912/URad/WNMinoz/ST-NST/E02			Internal diseases Propaedeutics of internal diseases		
Język wykładowy		Polski			
Rok akademicki		2025/2026			
Kierunek w zakresie		Lekarski			
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie			
Profil studiów		Ogólnoakademicki			
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne			
Semestr/ semestry		V zimowy			
Przynależność do grupy zajęć		Moduł E: Nauki kliniczne niezabiegowe			
Status przedmiotu		Obowiązkowy			
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS	
		Wykład	15 h	3 ECTS	
		Ćwiczenia kliniczne	35 h		
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.			1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne			2 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu			
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów. Student przystępujący do zajęć jest zobowiązany do posiadania podstawowych wiadomości z zakresu fizjologii, patofizjologii oraz anatomii potwierdzonych zaliczeniem w/w przedmiotów..			
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu			
Koordynator		Dr n. med. Magdalena Poterała			
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/			
Adres e-mail koordynatora		m.poterala@urad.edu.pl			

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie studentów przeprowadzania badania podmiotowego. 2. Nauczanie studentów przeprowadzania badania przedmiotowego 3. Nauczanie studentów diagnozowania i rozpoznawania oraz podstawowej symptomatologii chorób wewnętrznych. 4. Przyswojenie uwarunkowań środowiskowych i epidemiologicznych najczęstszych chorób wewnętrznych.
Treści programowe. Wykłady⁵	<p>Wykłady: 15 h prowadzonych jako 10 wykładów po 1,5 h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zarys historyczny interny. Badanie podmiotowe i przedmiotowe. 2. Interpretacja objawów subiektywnych (ból i duszność) oraz objawów obiektywnych (obrzęk, sinica, żółtaczka). 3. Diagnostyka różnicowa bólów w klatce piersiowej. 4. Diagnostyka różnicowa bólów brzucha. 5. Dolegliwości w chorobach układu moczowego. Kamica nerkowa, przewlekłe i ostre zapalenie nerek, niewydolność nerek. 6. Podstawy EKG. Rytm zatokowy prawidłowy i rytmy zastępcze. migotanie przedsionków, częstoskurcze. Podstawy echokardiografii. 7. Choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia serca, zaburzenia rytmu serca. Nagłe zatrzymanie krążenia. Niewydolność krążeniowo-oddechowa. 8. Stany nagłe w chorobach wewnętrznych 9. Niewydolność krążeniowo-oddechowa. 10. Reguły myślenia klinicznego i interpretacja wyników badań pomocniczych.
Treści programowe: Ćwiczenia kliniczne	<p>Ćwiczenia kliniczne: 35 h.</p> <p>Celem ćwiczeń jest poszerzenie wiedzy wykładowej i praktycznej. Ćwiczenia są związane z tematyką omawianą na wykładzie i służą kontaktowi z pacjentem oraz zapoznaniem się z przypadkami.</p> <p>Zasady i organizacja pracy w klinice, zasady rozumowania lekarskiego, postawa lekarza wobec chorego, tajemnica lekarska, pierwszy kontakt z pacjentem. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w klinice.</p> <p>Tematyka ćwiczeń klinicznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady i organizacja pracy w klinice, zasady rozumowania lekarskiego, postawa lekarza wobec chorego, tajemnica lekarska, pierwszy kontakt z pacjentem. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w klinice. 2. Zasady i technika zbierania wywiadu lekarskiego (badanie podmiotowe). 3. Ocena stanu ogólnego pacjenta (stan przytomności, pozycja ciała, mowa i chód chorego, budowa ciała, stan odżywienia, stan powłok, ciepłota ciała); ilościowe i jakościowe zaburzenia przytomności; gorączka. 4. Zasady badania głowy i szyi. Ocena obwodowych węzłów chłonnych pacjenta dorosłego. 5. Badanie przedmiotowe klatki piersiowej: typy budowy klatki piersiowej, ocena toru oddechowego, zasady opukiwania orientacyjnego i topograficznego płuc, ocena drżenia głosowego. Rodzaje odgłosu opukowego w najczęstszych chorobach płuc i opłucnej. Zasady osłuchiwania płuc; rodzaje szmerów oddechowych; zmiany osłuchowe w wybranych chorobach oskrzeli, płuc i opłucnej. Badanie klatki piersiowej i płuc. 6. Badanie przedmiotowe układu krążenia (oglądanie okolicy przedsercowej, uderzenie koniuszkowe, opukiwanie serca; zasady osłuchiwania serca, ocena tętna obwodowego, zasady pomiaru ciśnienia tętniczego krwi. Badanie tętnic i żył. 7. Podstawy EKG. Zaburzenia rytmu: migotanie przedsionków, częstoskurcze, bloki przewodzenia. Zawał serca i nagły zgon sercowy. Podstawy echokardiografii. 8. Badanie przedmiotowe jamy brzusznej oraz układu moczowego. Symptomatologia najczęstszych schorzeń jamy brzusznej. 9. Badanie przedmiotowe z zakresu układu wydzielania wewnętrznego oraz układu ruchu i tkanki łącznej. 10. Przeprowadzenie pełnego badania fizykalnego pacjenta. Kolokwium zaliczeniowe. <p>Na każdym ćwiczeniu przewidziano kolokwium wprowadzające do zajęć.</p>

<p>Metody dydaktyczne:⁶</p>	<p>1. Wykład</p> <ul style="list-style-type: none"> Wykład audytoryjny z wykorzystaniem technik multimedialnych, w tym You Tube, Med Yube. Wykład z elementami dyskusji. Prezentacje przypadków i dyskusja dotycząca strategii postępowania w omawianych stanach. Prezentowanie wybranych jednostek chorobowych obserwowanych w Oddziale Wewnętrznym z wykorzystaniem technik multimedialnych. <p>2. Ćwiczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia kliniczne w poszczególnych jednostkach. Wykonywanie prostych pomiarów - pomiar ciśnienia tętniczego, temperatury. Osluchiwanie serca i płuc przy pomocy stetoskopu. Rozwiązywanie zadań i problemów dotyczących diagnozy i terapii. Samodzielna analiza przypadków w trakcie ćwiczeń klinicznych. Komunikacja z pacjentem w zależności od potrzeb i specyfiki przedmiotu. <p>3. Praca samodzielna</p> <p>Przygotowanie prezentacji dotyczącej omawianych przypadków internistycznych na podstawie udostępnionej dokumentacji szpitalnej.</p>
<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <p>1. Wykład</p> <p>Na ocenę końcową z wykładu składa się ocena z testu zaliczeniowego- test jednokrotnego wyboru: 30 pytań.</p> <p>2. Ćwiczenia kliniczne</p> <ol style="list-style-type: none"> Zaliczenie wszystkich ćwiczeń jest warunkiem zaliczenia zajęć i dopuszczenia do testu końcowego. Zaliczenie ćwiczenia oznacza obecność na zajęciach oraz pozytywny wynik zaliczeń w zakresie weryfikacji umiejętności oraz kompetencji. Nieobecność usprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim oznacza zaliczenie ćwiczenia, jednak w celu otrzymania dodatkowych punktów należy zgłosić się do asystenta, który przeprowadzi kolokwium ustne/pisemne lub odbyć zajęcia z inną grupą studencką. System oceniania – ocenie podlegają umiejętności oraz kompetencje. Zaliczenie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności student jest zobowiązany uzyskać w toku nauczania przedmiotu. Efekty te są oceniane na podstawie przygotowania do zajęć i zaliczeń częściowych. Weryfikacja umiejętności praktycznych i kompetencji obejmuje obserwację studenta przez prowadzącego, podczas zajęć. Wiedza: Znajomość podstawowej symptomatologii chorób wewnętrznych oraz zasad badania podmiotowego i przedmiotowego. Umiejętność praktycznego przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego. Przedstawienie propozycji postępowania diagnostycznego. Sporządzenie dokumentacji przeprowadzonego badania (historia choroby). Kompetencja: Przestrzeganie zasad etycznych i prezentowanie właściwej postawy lekarskiej w kontakcie z chorym i członkami zespołu diagnostyczno-terapeutycznego. <p>Warunki uzyskania oceny pozytywnej z ćwiczeń.</p> <ul style="list-style-type: none"> Warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest pozytywny wynik kolokwium wprowadzającego do ćwiczeń z wiadomości teoretycznych (10 wejściówek w formie ustnej), prawidłowe wykonanie zadań praktycznych przy łóżku chorego pod kierunkiem asystenta prowadzącego, sporządzenia historii choroby pacjenta oraz uczestnictwo w ćwiczeniach zgodne z regulaminem studiów. Osoby, które nie zaliczyły ćwiczeń, nie uzyskują zaliczenia przedmiotu oraz dopuszczenia do testu końcowego; zobowiązane są do zgłoszenia się do asystenta prowadzącego zajęcia i zaliczenia ćwiczeń w sposób wskazany przez asystenta. Student, który zakończył co najmniej jedno ćwiczenie z oceną niedostateczną zobowiązany jest do odrobienia ćwiczeń u tego samego asystenta z inną grupą oraz jego zaliczenie w tej samej formie. Na pozytywną ocenę z ćwiczeń klinicznych składa się: <ul style="list-style-type: none"> ➤ sprawdzian praktyczny z badania klinicznego (ocena 2-5); ➤ ocena aktywności na zajęciach (ocena 2-5); ➤ sprawdzian wiedzy teoretycznej - test jednokrotnego wyboru 20 pytań (ocena 2-5). <p>3. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</p> <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia z oceną jest zaliczenie ćwiczeń oraz wykładów. Ocena końcowa jest średnią ocen z obu części. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie minimum 60 % możliwych do uzyskania punktów.</p>

<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</i></p> <p>1. Wykład:</p> <p><i>Ocena z wykładu obliczana jest na podstawie testu zaliczeniowego jednokrotnego wyboru, 30 pytań. Procent prawidłowych odpowiedzi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 60-70%: 3,0 (dostateczny) • 71-80%: 3,5 (dostateczny plus) • 81-90%: 4,0 (dobry) • 91-95%: 4,5 (dobry plus) • 96-100%: 5,0 (bardzo dobry) <p>2. Ćwiczenia kliniczne</p> <p><i>Ocena zaliczenia przedmiotu stanowi średnią arytmetyczną ocen za sposoby weryfikacji efektu kształcenia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 60-70%: 3,0 (dostateczny) • 71-80%: 3,5 (dostateczny plus) • 81-90%: 4,0 (dobry) • 91-95%: 4,5 (dobry plus) • 96-100%: 5,0 (bardzo dobry) <p>3. Zaliczenie przedmiotu</p> <p><i>Warunkiem uzyskania zaliczenia z oceną jest zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Ocena dokładna obliczana na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,90-3,40: 3,0 (dostateczny) • 3,41-3,90: 3,5 (dostateczny plus) • 3,91-4,40: 4,0 (dobry) • 4,41-4,79: 4,5 (dobry plus) • 4,80-5,0: 5,0 (bardzo dobry)
---	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W7	<p>uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady</p> <p>diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób internistycznych występujących u dorosłych oraz ich powikłań:</p> <p>1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego (pierwotnego i wtórnego), nadciśnienia płucnego;</p> <p>2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy, rozstrzeni oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego;</p> <p>3) chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego, nowotworów układu pokarmowego;</p> <p>4) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder, oraz guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruźcowych, różnych typów cukrzycy, zespołu metabolicznego, otyłości, dyslipidemii i hipoglikemii, nowotworów jajników, jąder i tarczycy, nowotworów neuroendokrynnych;</p> <p>5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrego uszkodzenia nerek i przewlekłej choroby nerek we wszystkich stadiach oraz ich powikłań, chorób kłębuszków nerkowych (pierwotnych i wtórnych, w tym nefropatii cukrzycowej i chorób układowych) i chorób śródmiąższowych nerek, nadciśnienia nerkopochodnego, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego (górnego i dolnego odcinka), chorób nerek w okresie ciąży, nowotworów układu moczowego – nowotworów nerek, pęcherza moczowego, gruczołu krokowego;</p> <p>6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych i przewlekłych, szpiczaków, nowotworów mielo- i limfoproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, szczytów krwi, szczytów krwi w chorobach innych narządów;</p> <p>7) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej (reumatoidalnego zapalenia stawów, wczesnego zapalenia stawów, toczenia rumieniowatego układowego, zespołu Sjögrena, sarkoidozy, twardziny układowej, idiopatycznych miopatii zapalnych), spondyloartropatii, krystalopatii, rumienia guzowatego, zapaleń stawów związanych z czynnikami infekcyjnymi, zapaleń naczyń oraz</p>	E.W7 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminari um	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny

	<p>niezapaalnych chorób stawów i kości (choroby zwyrodnieniowej, reumatyzmu tkanek miękkich, osteoporozy, fibromialgii), mięsaków tkanek miękkich i kości;</p> <p>8. 8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego;</p> <p>9. 9) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych (stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy);</p>				
W16	<p>uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady</p> <p>diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób neurologicznych oraz ich powikłań:</p> <p>1) bólów głowy, w tym migreny, napięciowego bólu głowy i zespołów bólów głowy</p> <p>oraz neuralgii nerwu V;</p> <p>2) chorób naczyniowych mózgu, w szczególności udaru mózgu;</p> <p>3) padaczki;</p> <p>4) zakażeń układu nerwowego, w szczególności zapalenia opon mózgowo-</p> <p>-rdzeniowych, boreliozy, opryszczkowego zapalenia mózgu, chorób</p> <p>neurotransmisyjnych;</p> <p>5) otępień, w szczególności choroby Alzheimera, otępienia czołowego, otępienia</p> <p>naczyniopochodnego i innych zespołów otępiennych;</p> <p>6) chorób jąder podstawy, w szczególności choroby Parkinsona;</p> <p>7) chorób demielinizacyjnych, w szczególności stwardnienia rozsianego;</p> <p>8) chorób układu nerwowo-mięśniowego, w szczególności stwardnienia zanikowego</p> <p>bocznego, rwy kulszowej, neuropatii uciskowych;</p> <p>9) urazów czaszkowo-mózgowych, w szczególności wstrząśnienia mózgu;</p> <p>10) nowotworów</p>	E.W16 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W23	<p>. regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego;</p>	E.W23 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W29	<p>rolę rehabilitacji medycznej i metody w niej stosowane;</p>	E.W29 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W30	<p>wskazania do rehabilitacji medycznej w najczęstszych chorobach;</p>	E.W30 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W31	<p>podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe;</p>	E.W31 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W32	<p>zasady postępowania w przypadku podejrzenia i wykrycia choroby zakaźnej;</p>	E.W32 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny

			m		
W34	zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny;	E.W34 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W38	zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach;	E.W38 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W39	rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań;	E.W39 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W40	możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych;	E.W40 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W41	wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej;	E.W41 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
W42	wskazania do leczenia składnikami krwi oraz zasady ich podawania.	E.W42 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U1	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	E.U1 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U3	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – Symptoms (objawy), A – Allergies (alergie), M – Medications (leki), P – Past medical history (przebyte choroby / przeszłość medyczna), L – Last meal (ostatni posiłek), E – Events prior to injury/illness (zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem));	E.U3 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U4	przeprowadzić ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego w zakresie piersi i gruczołu krokowego;	E.U4 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U5	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie: 1) ogólnointernistyczne; 7) geriatryczne;	E.U5 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U7	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta oraz ocenić jego stan psychiczny;	E.U7 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U9	rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dorosłych, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak:	E.U9 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny

	1) gorączka; 2) osłabienie; 3) utrata apetytu; 4) utrata masy ciała; 5) wstrząs; 6) zatrzymanie akcji serca; 7) zaburzenie świadomości, w tym omdlenie; 8) obrzęk; 9) wysypka; 10) kaszel i odkrztuszanie; 11) krwiotłucie; 12) duszność; 13) wydzielina z nosa i ucha; 14) ból w klatce piersiowej; 15) kołatanie serca; 16) sinica; 17) nudności i wymioty; 18) zaburzenia połykania; 19) ból brzucha; 20) obecność krwi w stolcu; 21) zaparcie i biegunka; 22) żółtaczka; 23) wzdęcia i opór w jamie brzusznej; 24) niedokrwistość; 25) limfadenopatia; 26) zaburzenia oddawania moczu; 27) krwimocz i białkomocz; 28) zaburzenia miesiączkowania; 29) obniżenie nastroju i stany lękowe; 30) zaburzenia pamięci i funkcji poznawczych; 31) ból głowy; 32) zawroty głowy; 33) niedowład; 34) drgawki; 35) ból pleców; 36) ból stawów; 37) uraz lub oparzenie; 38) odwodnienie i przewodnienie;				
U11	rozpoznawać objawy ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz problemowego używania innych substancji psychoaktywnych, objawy uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i proponować prawidłowe postępowanie terapeutyczne oraz medyczne;	E.U11 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny

U12	rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;	E.U12 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U14	<p>wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym:</p> <p>1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;</p> <p>2) różne formy terapii inhalacyjnej, i dokonać doboru inhalatora do stanu klinicznego pacjenta;</p> <p>3) pomiar szczytowego przepływu wydechowego;</p> <p>4) tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych;</p> <p>5) bezprzrządowe i przrządowe udrażnianie dróg oddechowych;</p> <p>6) dożylne, domięśniowe i podskórne podanie leku;</p> <p>7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych;</p> <p>8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włosniczkowej;</p> <p>9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;</p> <p>10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;</p> <p>11) założenie zgłębnika żołądkowego;</p> <p>12) wlewkę doodbytniczą;</p> <p>13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy, i zinterpretować jego wynik;</p> <p>14) defibrylację, kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną;</p> <p>15) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;</p> <p>16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;</p> <p>17) tamponadę przednią nosa;</p> <p>18) badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST (Focussed Assessment with Sonography in Trauma) lub jego odpowiednika, i zinterpretować jego wynik;</p>	E.U14 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U15	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej;	E.U15 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U18	przewodzić dokumentację medyczną pacjenta,	E.U18 +++	Ćwiczenia Kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny

	w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;		Seminarium		
U23	przewodzić rozmowę z pacjentem z uwzględnieniem schematu rozmowy (rozpoczęcie rozmowy, zbieranie informacji, wyjaśnianie i planowanie, zakończenie rozmowy), uwzględniając nadawanie struktury takiej rozmowie oraz kształtując relacje z pacjentem z użyciem wybranego modelu (np. wytycznych Calgary-Cambridge, Segue, Kalamazoo Consensus, Maastricht Maas Global), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej;	E.U23 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U29	identyfikować możliwe wskaźniki wystąpienia przemocy, w tym przemocy w rodzinie, zebrać wywiad w kierunku weryfikacji czy istnieje ryzyko, że pacjent doświadcza przemocy, sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej oraz wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”;	E.U29 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U30	stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieocenającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;	E.U30 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U31	przyjąć, wyjaśnić i analizować własną rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza w zespole;	E.U31 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U32	uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;	E.U32 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U33	omawiać w zespole sytuację pacjenta z wyłączeniem subiektywnych ocen, z poszanowaniem godności pacjenta;	E.U33 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
U34	stosować następujące protokoły (np. w trakcie przekazywania opieki nad pacjentem, zlecenia konsultacji pacjenta lub jej udzielania): 1) ATMIST (A (Age – wiek), T (Time of injury – czas powstania urazu), M (Mechanism of injury – mechanizm urazu), I (Injury suspected – podejrzewane skutki urazu), S (Symptoms/Signs – objawy), T (Treatment/Time – leczenie i czas dotarcia)); 2) RSVP/ISBAR (R (Reason – przyczyna, dlaczego), S (Story – historia pacjenta), V (Vital signs – parametry życiowe), P (Plan – plan dla pacjenta)/I (Introduction – wprowadzenie), S (Situation – sytuacja), B (Background – tło), A (Assessment – ocena), R (Recommendation – rekomendacja)).	E.U34 +++	Ćwiczenia Kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K1	Nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	K.K1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K2	Kierowania się dobrem pacjenta.	K.K2 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na	Sprawdzian test pisemny

			Seminariu m	ocenę	
K3	Przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta.	K.K3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K4	Podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby.	K.K4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K5	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.K5 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K6	Propagowania zachowań prozdrowotnych.	K.K6 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K7	Korzystania z obiektywnych źródeł informacji.	K.K7 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K8	Formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji.	K.K8 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K9	Wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K.K9 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny
K10	Przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	K.K11 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Sprawdzian test pisemny

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Allan M., Marsh J. 2010. Wywiad i badanie przedmiotowe. Crash Course. Wrocław: Edra Urban & Partner.
2. Douglas G., Nicol F., Robertson C. 2017. Macleod Badanie kliniczne. Wrocław: Edra Urban & Partner.
3. Szczeklik A 2021. Interna Szczeklika. Kraków: Medycyna Praktyczna
4. Ralston S., Penman D., Strachan M.W.J., Hobson R.P. (red.) 2020. Davidson: choroby wewnętrzne. Tom 1-3. Wrocław: Edra Urban & Partner.

Literatura uzupełniająca

1. Antczak A., Myśliwiec M., Pruszczyk P. 2012. Badanie podmiotowe i przedmiotowe. „Wielka Interna”. Warszawa: Medical Tribune.
2. Fauci A., Braunwald E., Kasper D., Hauser S., Longo D., Jameson J., J. Loscalzo J. 2010. Interna Harrisona. Lublin: Czelej.
3. Kokot F. 2008: Choroby wewnętrzne. Tom 1-2. Warszawa: PZWL.
4. Toy E.C., Patlan J. T., Cruse S. E., Faustinella F. 2009. Interesujące przypadki internistyczne. Warszawa: PZWL.

Inne pomoce naukowe

1. Laptop, rzutnik multimedialny.
2. Prezentacje udostępniane przez prowadzących ćwiczenia, kopie publikacji naukowych.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹	-	15 h
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	35 h
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	40 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	40 h/ 1,3 ECTS	50 h/ 1,7 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS ¹⁰	

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.